

aufgefundenene Werke des Siger von Brabant und Boetius von Dacien p. 29 [i Sitzungsber. der Bayr. Akad. d. Wiss. 1924] skal der i cod. 485 i Universitetsbibl. i Erlangen findes 4 hidtil ukendte Værker af Martinus, nemlig Quæstiones til Porfyrs Isagog, til Aristoteles' Kategorier, Perihermeneias og til liber rex principiorum. I samme Skrift meddeler Grabmann om sit Fund af to ligeledes hidtil ukendte Værker af Boetius de Dacia, nemlig »de somno et vigilia«, som skal findes i München, Erlangen, Pommersfelden, Basel og Admont, og »de summo bono«, som skal findes i München (3 Ex.), Erlangen, Pommersfelden, Wien og Admont. At dømme efter deres Skrifters ret store Udbredelse (6, 12, 5, 7 Expl.) synes det, som om vore middelalderlige Landsmænd har nydt en ret stor Anseelse blandt deres samtidige.

Henning Bielefeldt.

I Anledning af, at »Norske Selskab« i Oslo i 1922 fejrede sit 150 Aars Jubilæum, har det ladet Litteraturhistorikeren A. H. Winsnes udarbejde et Skrift: *Det norske Selskab 1772—1812*. (Aschehoug & Co. (W. Nygaard). Kristiania 1924), der paa Grundlag af trykte og utrykte Kilder skildrer det københavnske Afsnit af Selskabets Tilværelse, fra det stiftedes under Mænd som Nordahl Bruns og Johan Herman Wessels stolte Tegn, indtil det i Tiden ned mod det norske Universitets Oprettelse og Norges Adskillelse fra Danmark ganske ubemærket gik ud af Tilværelsen igen. Skildringen er indrettet saaledes, at den meddeler en Række litterære Billeder af de Forfattere, der gennem Aarene var Medlemmer af Selskabet.

Skildringerne har en let, behagelig Form, og Indholdet er i det hele forstandigt og gennemgaaende velovervejet. Dybtgaaende er Opfattelsen ikke, snarere noget letløbende; der haves altid en Forklaring paa rede Haand, i samme Nu Spørgsmaalet toner frem. Saaledes skrives (S. 90) om Wessel: »Hans mangel på natursans er forøvrig lett nok å skjønne. For et menneske med den komiske sans så våken og levende som Wessel, byr naturen lite stoff. Et landskap kan være vakkert, sublimt, stygt, men aldrig — latterlig. Det komiske hører menneskene til.« Som man vil se, er denne Passage i mere end een Henseende højst angribelig. Det havde været reellere af Forfatteren at udtrykke sig saaledes: »Hans Mangel paa Natursans er let nok at forklare; den kom af hans Mangel paa Natursans.«

S. 93 siges: »Gjennem Søren Kierkegård er følgende ytring av Wessel formidlet: Wessel har sagt jeg holder mig utenfor der

hvor det er trængsel. Her har vi ham.« Formodentlig har S. K. blot hentydet til Kærlighed uden Strømper III:

»Jeg pleier ellers gaae derfra, hvor Slagsmaal er.«

En kendelig Overvurdering af de norske Digteres Frembringelser finder man paa flere Steder, saaledes S. 209, hvor han roser første Vers af Frimanns Ode til Sønnen: »[det] er ikke bare et henrivende rococomaleri, men har en for den tid enestående melodios rytme.« Verset, der er fra ca. 1775, lyder saaledes:

Aander sagte, Vestenvinde,
Milde Luft, udgyd din lunkne Strøm!
Søde Søvn, omfavn Selinde,
Mig til Held, med Lunas bedste Drøm!
Flyder sagte, klare Bække!
Grene bæver stille nu!
Ingen Lyd den Dyrebare vekke!
Se den Skønne sover nu.

Den malende Anvendelse af trokaiske Ord er meget net, men dermed er ogsaa alt sagt. Ewald stod just ved samme Tid i sit fulde Flor; Frimanns Strofe burde derfor ikke være betegnet som for sin Tid enestaaende melodios. *Hans Brix.*

Den norske havnedirektør Gabriel Smiths bog: »*Det norske havnevæsens historie til 1914*« (Aschehoug og Co. Kria. 1923) holder ikke helt, hvad titlen lover. Forfatteren er ikke historiker, og dette bevirker, at de to første kapitler, der omhandler havnenes udvikling fra sagatiden til forordningen af 1735, kun er en række spredte oplysninger med meget løs sammenhæng. Som helhed savner arbejdet ogsaa dybde ved i meget ringe grad at være sat i forbindelse med landets handelsmæssige forhold og med havnestædernes udviklingshistorie.

Bogens værdi ligger i skildringen af forholdene efter 1735 og i det rige og velvalgte billedstof for denne tid. Man mærker her den praktiske mand, der tilmed har en god fremstillingsevne, og som arbejder med en grundighed, der sikkert har gjort det vanskeligt at få det store stof presset ind i de ret snævre rammer.

Af interesse for danske forhold må navnlig fremhæves den forskel, der i 1700erne gjordes på havnene i de to riger, som styredes af samme enevældige monark. Medens Norge i 1735 fik en havneordning, der var til stor gavn for riget, måtte Danmark ved mangel på en sådan se sine købstadshavne forfalde mere og mere, og først i 1797 opnåede dette rige, at regeringen greb virksomt ind til fordel for havnene.